

- NB :** (1) Attempt **any four** questions.  
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Examine the Marxist approach of political theory.
2. Examine the social contract theory of John Locke's.
3. Explain the concept of political obligation.
4. What is Democracy. Explain the essential features of Democracy.
5. Explain the concept and characteristics of ideology.
6. Examine the approach of development.
7. Discuss the challenges to multiculturalism.
8. Write short notes **(any two)**
  - (a) Feminist approach
  - (b) Legitimacy
  - (c) Nationalism
  - (d) Liberalism

-----

**[TURN OVER**

(मराठी रूपांतर)

( २ तास )

गुण : ६०

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.  
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. राजकीय सिध्दांताच्या मार्क्सवादी दृष्टिकोनाचे परिक्षण करा.
  २. जॉन लॉकच्या सामाजिक कराराचे सिध्दांताचे परिक्षण करा.
  ३. राजकीय आबंधन ( political obligation ) ही संकल्पना स्पष्ट करा.
  ४. लोकशाही म्हणजे काय. लोकशाहीची मुख्यवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
  ५. विचारप्रणालीची संकल्पना स्पष्ट करून वैशिष्ट्ये विशद करा.
  ६. विकासाचे दृष्टिकोनाचे परीक्षण करा.
  ७. बहुसांस्कृतिक वादापुढील आव्हाने चर्चा करा.
  ८. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
    - (अ) स्त्रीवादी दृष्टिकोन
    - (ब) अधिमान्यता
    - (क) राष्ट्रवाद
    - (ड) उदारमतवाद
-

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Answer any 4 questions in all
  2. All questions carry equal marks (25 each)

1. Describe the evolving philosophy of the Indian Constitution and salient features.
2. Argue on the structure and the working of the Parliament and the Judiciary in India.
3. Analyse the nature of Federalism in India. With suitable case studies.
4. Discuss the evolution of the Party system in India and the patterns of Coalition politics in India.
5. In what way has Caste, Religion and Language affected the nation building process in India?
6. Critically analyse the impact of economic development and subsequent reforms after the Introduction of the New Economic Policy in India.
7. What are the debates on National security in India with reference to Terrorism and Criminalisation.
8. Write short notes on the problems and prospects in the Indian State.

-----

२  
(मराठी रुपांतर)  
(वेळ: २ तास)

(एकूण गुण : ६०)

**सूचना:** १) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.  
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राज्यघटकेचे तत्वज्ञान व वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
  २. भारतीय संसदेची रचना, कार्य आणि न्यायालय यांची चर्चा करा.
  ३. भारतीय संघराज्याचे समक्षण करून समपक उदाहरणे द्या.
  ४. भारतीय पक्षपद्धतीच्या अगमाची चर्चा करून यूती सरकारांची चर्चा करा.
  ५. भारतात राष्ट्रबांधणीली जात, धर्म, भाषा हे घटक कशा प्रकारे अडथळे निर्माण करतात याची चर्चा करा.
  ६. नविन आर्थिक धोरणामुळे सामाजिक व आर्थिक विकासावर कशा प्रकारे परीणाम झाला याचे समीक्षण करा.
  ७. दहशतवाद आणि गुन्हेगारीकरण या संदर्भात भारतात सूरक्षा संदर्भात असणाऱ्या वाद-विवादांवर चर्चा करा.
  ८. भारतीय राज्यासमोरील असणाऱ्या समस्या आणि भविष यावर एक टिप लिहा.
-

Time: 3Hrs

Marks: 100

- NB 1) Attempt any four questions.  
2) All questions carry equal marks.

Q1 Examine the relationship between Foreign Policy and national Interest.

1) परराष्ट्र धोरण आणि राष्ट्रीय हित यातील संबंधांचे परीक्षण करा.

Q2. Discuss the role of parliament and external affairs in prioritizing foreign policy agenda.

2) परराष्ट्र धोरण धोरणास प्राधान्य देऊन संसदेची आणि परराष्ट्रविषयक भूमिकेची चर्चा करा.

Q3 Examine the important principles of India's foreign policy.

3) भारताची परराष्ट्र धोरणाची महत्त्वपूर्ण तत्त्वे तपासून परीक्षण करा.

Q4 Evaluate the important objectives of SAARC.

4) सार्कचे महत्वाचे उद्दिष्टांचे मूल्यमापन करा.

Q5 What are the significance of diplomatic relations between India and China.

5) भारत आणि चीन यांच्यातील राजनैतिक संबंधांचे महत्वाचे उल्लेख करा.

Q6 Critically evaluate the changes in Indo-US relations in Post-Cold war era.

6) पोस्ट-कोल्ड वार युगामधील इन्डो-यूएस संबंधांमध्ये नवयुगा ची मूल्यमापन करा.

Q7 Explain the circumstances and reasons of India USSR relations in Post Independence period.

7) स्वातंत्र्योत्तर काळात भारताचे परिस्थिती आणि कारणास्तव यूएसएसआर संबंध स्पष्ट करा.

Q8 Examine the areas of cooperation between India and Africa.

8) भारत आणि आफ्रिका यांच्यातील सहयोग क्षेत्राचे परीक्षण करा.

\*\*\*\*\*

**M.A.(PART-I)**

**POLITICAL SCIENCE**

**Modern Indian Political Thought**

**(GROUP -E) (PAPER – II) (DEC - 2017)**

**Q. P. Code: 29303**

Time:3hrs

Marks:100

N.B.:1) Answer any four questions out of remaining eight questions.

2) All questions carry equal marks

1. What is Indian Renaissance, according to Swami Vivekananda?

1) स्वामी विवेकानंद यांच्यानुसार, भारतीय पुनर्जागरण म्हणजे काय?

2. Explain Dr B R Ambedkar's views on Equality.

2) समताबद्दल डॉ. बी. आर. आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट करा.

3. Examine Mahadev Govind Ranade's role in Modern India and Political Liberalism.

3) महादेव गोविंद रांडे यांची आधुनिक भारतातील भूमिका आणि राजकीय उदारी वर भाष्य करा.

4. Write a essay on Bal Gangadhar Tilak's concept of Nationalism.

4) बाल गंगाधर टिळक यांच्या राष्ट्रवादाच्या संकल्पित्रावर एक निबंध लिहा.

5. "Truth is God and Non Violence is the means" explain the statement in light of Gandhian philosophy.

5) सत्य देव आहे आणि अहिंसा हेच साधन आहे "गांधीवाद तत्त्वज्ञानाच्या प्रकाशनात विधान स्पष्ट करा.

6. Evaluate Jay Prakash Narayan's 'Sarvodaya' concept.

6) जयप्रकाश नारायण यांच्या 'सर्वोदय' संकल्पचे मूल्यांकन करा.

7. What are the features of Communalism in India?

7) भारतात सांप्रदायिकतेची वैशिष्ट्ये कोणती?

8. Discuss Acharya Narayan Dev's concept of 'Democratic Socialism'.

8) 'लोकशाही समाजवाद' यावर आचार्या नारायण देव यांची संकल्पनावर चर्चा.

\*\*\*\*\*